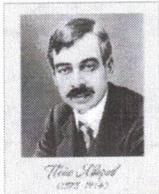

Обединено училище „Пейо К.Яворов” с.Стефаново; общ.Добричка; обл. Добрич
GSM 0887/155017 ; e-mail: info-800047@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР: ЖЕНЕТА ПАУНОВА

**УЧИЛИЩНА СТРАТЕГИЯ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕЛА НА
ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА
И ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА 2025/2026 ГОДИНА**

Настоящата училищна стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите училище е изработена в съответствие със „Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020)“ на МОН, приета от Министерския съвет на 30 октомври 2013 г., протокол № 44, ЗПУО, Постановление № 100 от 08.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Преждевременното напускане на училище е комплексно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Училището има ключова роля при осъществяване на дейностите между институциите за преодоляване на преждевременното напускане на образователната система. Училищната стратегия изисква създаване на училищен механизъм за изпълнение, отчитане, контрол и мониторинг на резултатите от прилаганите дейности и мерки, включващ всички отговорни институции и заинтересовани страни.

Настоящата стратегия се базира на основни принципи на приобщаващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.

- Приобщаващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.

Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.

- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
- Основните причини за преждевременното напускане на образователната система са:

➤ **Икономически причини**

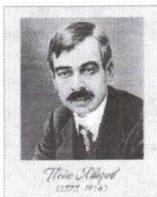
Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.

➤ **Социални причини**

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства. Съществено влияние, свързано с преждевременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на децата и младежите.

➤ **Образователни причини**

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на

родителите за получаване на образование от децата им и др. Проучвания и анализи показват, че равнището на записване във всички степени на образование при ромите е много по-ниско в сравнение с всички останали малцинствени групи.

➤ **Етнокултурни причини**

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Силно действащите вътрешно групови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: отсъствие на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др. Проучвания и анализи показват, че равнището на записване във всички степени на образование при ромите е много по-ниско в сравнение с всички останали малцинствени групи.

➤ **Институционални причини**

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

➤ **Причини, свързани със здравния статус**

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на училищата за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

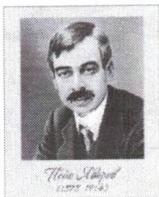
Като основни причини за преждевременното напускане на ученици от ОБУ „Пейо К. Яворов“ могат да се посочат социалните и образователните причини.

SWOT анализ

Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда;
- Добра материална база;
- Провеждане на консултации по предмети;
- Групи за допълнително обучение по учебни предмети;
- Работа по проекти;
- Безплатни закуски I-IV клас;
- Целодневна организация на обучението I-VII клас;
- Безплатни учебници I-VII клас;
- Формиран и активно работещ Ученически съвет.

Слаби страни:

- Значителен брой увеличени извинени отсъствия;
- Значителен брой увеличени извинени отсъствия;
- Ниска мотивация на учениците за активно включване в образователния процес;
- Недостатъчно ефективна връзка училище – родители.

Възможности:

- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите им;
- Нови форми за по- голямо ангажиране на родителите;
- Действащо ученическо самоуправление;
- Ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- Създаване на екип за обхват и превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите образователната система.
- Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които са предпоставка децата в риск да отпаднат от училище;

Заплахи:

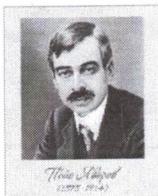
- Недостатъчни грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт;
- Проблеми в семействата, водещи до риск от преждевременно напускане на деца от училище;
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваване;
- Негативно влияние на приятелската среда;
- Липса на подкрепяща среда около училището;

Финансови ресурси за намаляване на преждевременното напускане на училище

Училището осигурява:

- безплатни учебници за учениците до VII клас
- недопускане на свободни часове
- закуска и мляко/чай на всеки ученик в I – IV клас
- средства за транспорта на учениците в задължителна училищна възраст
- целодневната организация на учебния ден и хранене от I до VII клас
- квалификация на теми свързани с превенция и работа с деца застрашени от отпадане и в риск
- извънкласна дейност – занимания в клубове по интереси, спорт
- стипендии за ученици след завършено основно образование за учениците в затруднено социално положение, така и за ученици с отличен успех

Водещи принципи при изпълнение на стратегията

Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на местната власт, гражданското общество и бизнеса в реализацията на подходите за намаляване на отпадането от училище

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели.

Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за превенция на рисковете от преждевременно напускане на училище

Мониторинг и контрол – проследяване, наблюдение контрол върху изпълнението на мерките и дейностите набелязани стратегията.

Цели

1. Идентифициране на ученици в риск от отпадане.
2. Идентифициране на местните рискови фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Намаляване на броя на ученици в риск от отпадане.
4. Определяне на училищен екип за работа с ученици в риск от отпадане.
5. Привличане на различни партньори и публична подкрепа – НПО, община, културни институции.
6. Приобщаване на родителската общност.
7. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
8. Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

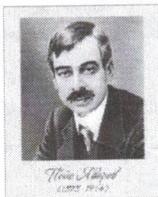
Очаквани резултати

1. Намаляване на броя на отпадналите ученици.
2. Създаване на ефективни партньорства.
3. Създаване на позитивна образователна среда.
4. Интегриране на ученици със СОП и ученици от етнически малцинства.
5. Повишаване на интереса към учебното съдържание.

АКТУАЛИЗИРАН ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА ЗА 2025-2026Г.

НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ И СТРАТЕГИИ

- Годишен план за работа на училището
- Правилник за дейността на училището
- Закон за закрила на детето
- Стратегия за развитие на училището
- Национална стратегия за учене през целия живот

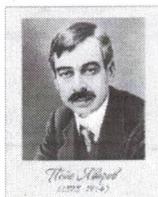

ВАЖНИ МОМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНА ЗА 2025-2026 Г. В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

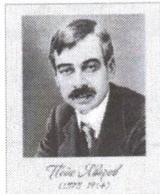
- Преимущество на мерките по превенция, за справяне с риска от отпадане от училище и детска градина
- Акцент върху информационната дейност на всички нива за популяризиране на ползите от образование, заедно с обмена на добри и работещи практики между всички заинтересовани страни
- Начало на разработване на система за ранно предупреждение за осигуряване на постоянна и надеждна информация за движението на учениците в рамките на страната и възможности за проследяване на тяхното образование и развитие.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

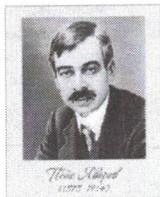
Дейности	Ангажирани институции и лица	Срок за изпълнение	Отговорник	Участници
I. Създаване на добри условия за равен достъп до качествено образование за всеки ученик				
1. Запознаване с Правилника за дейността в училище. Права, задължения и отговорности на ученика.	Училище, родители, учители	м. септември 2025г	Директор, класни ръководители	Кл. ръководители, родители, ученици
2. Редовно и точно отразяване на отсъствията от учебни часове.	учителите	постоянен	Учители, учители ЦОУД	Учители, учители ЦОУД, ученици
3. Реализация на контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.	Училище	постоянен	Директор	Директор, учители
4. Анализ на причините за отсъствия на учениците, преждевременното им напускане на училището и възможностите за реинтегрирането им на училищно ниво.	Училище, родители	постоянен	Кл. ръководители	Учители, ученици, родители

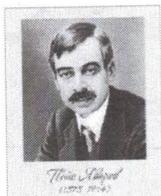
5. Провеждане на ежедневни консултации на ученици, застрашени от отпадане	Училище	ежедневно	Учители	Учители, ученици, родители
6. Ранно идентифициране на ученици, подлежащи на училищно образование, застрашени от отпадане, анализ на проблемите им.	Училище, родители, социални работници, кметове от различните села на пътуващите ученици	постоянен	Класни ръководители	Кл. ръководители, родители, ученици
7. Поддържане на регистър на застрашените от отпадане ученици	Класни ръководители	постоянен	ръководители	Кл. ръководители, родители, ученици
8. Поставяне на домашна работа	Училище, родители, учители	постоянен	Ученици, родители	Учители, ученици, родители
9. Изготвяне на: - оценка на риска от отпадане; - регистър на застрашените от отпадане ученици	Училище, родители, учители	постоянен	Кл. ръководители,	Учители
10. Ежедневни консултации по предмети.	Училище	ежедневен	Учители	Ученици, учители
11. Превръщане на училището в място, в което всяко дете има възможност за изява и участие в самоуправлението на училището.	Училище, учители	8 май 2026г.	Учители	Учители, ученици
12. Повишаване на обхвата в целодневна организация на учебния процес, целенасочено към ученици, застрашени от отпадане	Училище, родители	постоянен	Кл. р-ли, учители ЦОУД	Кл. р-ли, учители ЦОУД, ученици

13. Осигуряване на достъп за използване на ИТ не само в учебния процес, но и извън часовете за децата, които нямат компютър вкъщи.	Училище	постоянен	Учител по ИТ, учители ЦОУД	Учители, ученици
14. Включване на учениците в извънкласни форми на обучение.	Училище, родители	постоянен	Кл. ръководители, учители, учители ЦОУД	ученици
15. Допълнителна работа с изявени ученици и ученици с дарба и заложби за изяви в конкурси, олимпиади, състезания и др. на различни нива.	Училище, родители, учители	постоянен	Ученици, родители	Учители, ученици, родители
16. Участие в кулинарна изложба за Коледа	Училище, родители	декември 2025г.	Кл. ръководители	Ученици, учители, родител
II. Социално подпомагане				
1. Осигуряване на безплатни учебници и помагала.	Училище	до края на учебната година	Кл. ръководители	Ученици, учители, кл. ръководители
2. Осигуряване на безплатна закуска и училищен плод	Училище, МОН, фонд Земеделие	ежедневно	директор	Ученици, родители
3. Осигуряване на безплатен транспорт	Училище, община	ежедневно	директор	Ученици, родители
4. Намиране на спонсори за социално подпомагане.	Училище	до края на учебната година	Радослава Милушева	Дарители, учители, родители
III. Изграждане на взаимоотношения между училището, семейството и общността				
1. Запознаване на родителите с правилника за дейността в училище	Училище	в началото на учебната година	Класни ръководители	Ученици, родители
2. Своевременно писмено уведомяване на родителите за допуснати пет и повече	Училище	постоянен	Класни ръководители	Ученици, родители

неизвинени отсъствия и изясняване на причините.				
3. Преосмисляне и ефективно планиране на работата с родителите на деца в риск от отпадане и с ниски образователни резултати.	Училище, родители, кметове на села	постоянен	кл. ръководители	Учители, кл. ръководители
4. Беседа с родители за необходимостта от образование за децата им.	Училище	в началото на учебната година	Кл. ръководители Представител на ЦМЕДТ „Амалипе“	Родители
5. Привличане на родителите като партньори в обучението и извънкласните инициативи.	Училище	постоянен	Учители, учители ЦОУД	Родители
6. Поставяне на домашна работа на учениците като средство за комуникация с родителите	Училище	постоянен	Учители, ученици	Учители, учители ЦОУД, ученици, родители
7. Обмен на добри практики с училища със сходни проблеми.	Училище	до края на учебната година	Директор	Учители
8. Постоянна комуникация с кметовете по местоживееене.	Училище, кметства	постоянен	Кл. ръководители, директор	Кл. ръководители, родители, кметства
9. Осигуряване на допълнителна подкрепа на учениците със специални образователни потребности.	Училище	постоянен	ЕПЛР	Кл. ръководители, ученици, ресурсни учители
10. Координиране и организиране на съвместни дейности с отдел «Закрила на детето», ДПС и др. при сигнали за деца в риск.	Отдел за крила на детето”, ДПС, училище	постоянен	кл. ръководители	Кл. ръководители, ученици

11. Участие в екологични кампании и събития за отбелязване на дати от екологичния календар Участие в дните на Световен ден на водата, Световен ден на климата, Ден на Земята, Ден на околната среда .	Училище	22 април 2026г.	Даниела Железова	Учители, ученици
12. Беседи с подрастващите и техните родители за начина на предпазване от ранна бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето, за риска от раждане на деца с вродени аномалии, наследствени болести.	РЗИ, мед. сестра, училище	постоянен	Кл. - ръководители,	Ученици, лектори, кл. ръководители, родители